Budapest III. Kerületi Csillagház Gyógypedagógiai Általános Iskola
1038 Budapest Ráby Mátyás u. 16. Tel: 240-1622
titkarsag.csillaghaz@ebtk.hu
Fenntartó: Észak-Budapesti Tankerületi Központ

OKTATÁSI HIVATAL BÁZISINTÉZMÉNYE

Pályázati területek

1. **Jógyakorlat megnevezése: A Csillagház Komplex Kommunikációfejlesztési gyakorlata**

- **célja:** az aktív, önálló kommunikáció kialakítása, mely biztosítja a komplex kommunikációs igényű személy számára, hogy cselekvő részesévé váljon szűkebb és tágabb környezetének és mindennapjainak; a kommunikatív kompetencia megteremtése és a személyiség minél teljesebben kibontakoztatása. További cél a tantárgyi tananyagok adaptálása a hatékony oktatás érdekében
- **célcsoport:** komplex kommunikációs igényű diákok, valamint az őket oktató-nevelő szakemberek (gyógypedagógus, pedagógus, gyógypedagógiai asszisztens)
- **intézménytípus:** gyógypedagógiai intézmények, valamint integráló intézmények
- **a jógyakorlat rövid leírása (maximum 1000 karakter):**

  A komplex kommunikációfejlesztés az AAK eszköztárával fejleszti a diákokat, és egyúttal ad tanulási eszközt a kezükbe. Az augmentatív és alternatív kommunikáció az érthető beszéd hiánya következtében súlyosan károsodott kommunikációs funkció átmeneti vagy tartós pótlására szolgáló kommunikációs módszerek, eszközök, technikák összessége, amelyek segítségével a súlyos beszédzavarral küzdő emberek hatékony kommunikációjának lehetősége megteremthető, illetve bővíthető. Ezzel párhuzamosan a hangadás/hangzó beszéd fejlesztését is végezzük.

  A Csillagház Általános Iskola halmozottan fogyatékos tanulói a mozgáskorlátozottság mellett társult formában jelentkező, egyéb sérüléssel is küzdenek. Az AAK oktatása team munkában történik. A didaktikus lépések megtervezésének, valamint az adekvát eszközök kiválasztásának alapfeltétele az expresszív és receptív kommunikációs készségek felmérése. A különböző segédeszközt igénylő, statikus rendszerek (tárgyak, képek, képrendszerek, betűk,

szavak, low és high tech eszközök) mellett fontos szerep jut a különböző segédeszközt nem igénylő, dinamikus rendszereknek is.

- **jógyakorlat alkalmazási területei*:*** komplex kommunikációs igényű (nem beszélő: megkésett beszédfejlődésű, akadályozott beszédfejlődésű; valamint súlyosabb fokú dysarthriával illetve anarthriával élő) diákok kommunikációjának kialakítása, fejlesztése, önkifejezésének megalapozása, valamint tantárgyi oktatása az AAK módszertanával és eszközeivel
- **jógyakorlat megosztásának formája** nyílt órák, műhelymunka, valamint tematikus előadások, esetmegbeszélés.

- **A jógyakorlat**
  - humán erőforrás igénye: AAK oktató gyógypedagógus. A megfelelő AAK fejlesztés alapja az intézményben dolgozó szakemberek team-munkáján alapul.
  - eszközigénye: színes nyomtató, laminálófólia. Boardmaker program (PCS képkommunikációs eszközök generálásához). Erdélyi Andrea: „Nézd a kezem” – gesztusjelek gyűjteménye. Kommunikációs szoftverek (képes és írásos Verbalio). Egyéni igényeknek megfelelően: a különböző, kommunikációt segítő eszközök: kapcsolók, egy- és többüzenetes kommunikátorok, számítógéphez csatlakoztatható perifériák.
  - időigénye: a megfelelően felépített kommunikációfejlesztés az iskolai tanórákon és közösségi események keretein belül valósul meg. Ezt szükség szerint egészíti ki az egyéni és csoportos AAK fejlesztés.

Budapest III. Kerületi Csillagház Gyógypedagógiai Általános Iskola
1038 Budapest Ráby Mátyás u. 16. Tel: 240-1622
titkarsag.csillaghaz@ebtk.hu
Fenntartó: Észak-Budapesti Tankerületi Központ

2. **Jógyakorlat megnevezése: Mozgáskorlátozott halmozottan sérült diákok evésterápiája**

- **célja:** a korai agykárosodás okozta akadályok (száj nyitása, rágás, nyelés) korrekciójaként, az evésterápia technikáival az étkezéshez szükséges izomtónus és helyes szenzomotoros minta kialakítása. A mozgások begyakorlásával a hosszútávú cél: az evésterápia eszközeivel a lehető legmagasabb fokú önállósághoz juttassuk el a gyermeket, helyreállítva az étkezés öröm- és szociális funkcióját, valamint kihasználva annak a kommunikációra és beszédfejlődésre gyakorolt pozitív hatását.
- **célcsoport:** mozgáskorlátozott halmozottan sérült diákok, és az őket oktató gyógypedagógus-pedagógusok, valamint gyógypedagógiai asszisztensek**.**
- **intézménytípus:** gyógypedagógiai
- **a jógyakorlat rövid leírása (maximum 1000 karakter):**
  Az evésterápia az egészséges fejlődésmenet lépésein vezeti végig a gyermekeket, helyes pozicionálás mellett megtanítja a szabályos harapást, rágást, nyelést, és a száj izmainak tréningjén keresztül elősegíti a beszédfejlődést is. Az egyénre szabott fejlesztés gyakorlás során, kis lépésekből épül fel. A funkcionális étkezési zavar célzott fejlesztése szorosan kapcsolódik a beszéd- és kommunikáció-fejlesztéshez, és a mozgásneveléshez. Az evés és ivás olyan tevékenység, melynek kivitelezésében ugyanazok a szervek vesznek részt, melyek a beszédet is létrehozzák. Természetes, mindennapi élethelyzetben kapcsolódik össze a nevelés, oktatás, és fejlesztés a tanuló aktív részvételével. Kitűzött cél az egyénre szabott, a gyermek sajátos étkezési zavarát kompenzáló, fizikai és értelmi fejlődését biztosító, optimális táplálás elérése. Mivel az etetés a segített személy intim szférájába való igen mély beavatkozást jelent, ezért a halmozottan sérült személyek étkezésekor fellépő komoly, összetett problémák miatt lényeges, hogy

a megoldást, az evésterápia lépéseit és a kivitelezés megtervezését jól működő team koordinálja.

- **jógyakorlat alkalmazási területei:** A tanuló evésterápiás megsegítése szükségletei és lehetőségei mentén, valamint a család bevonása és a gyakorlat adaptálása az otthoni lehetőségekre.
- **jógyakorlat megosztásának formája:** nyílt órák, műhelymunka, valamint tematikus előadások, esetmegbeszélések.

- **A jógyakorlat**
  a. humán erőforrás igénye: evésterápiában képzett gyógypedagógus és gyógypedagógiai asszisztens.
  b. eszközigénye: akadálymentesítés eszközei (adaptálható asztalok, székek, csúszásgátlók, evőeszközök, tányérok, poharak).
  c. időigénye: az iskolai élet szerves részeként, az étkezési időben és keresztkapcsolatokkal a tanórai helyzetekben, valamint egyéni fejlesztés keretén belül.